

KÄSKKIRI

22.10.2021 nr 1-3/88

**Kodanikupäeva aumärgi ja aasta
kodaniku aunimetuse kirjelduse, andmise
ja saamise kord**

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 3 lõike 11 alusel.

1. Üldsätted

- 1.1. Kodanikupäeva aumärk (edaspidi *aumärk*) on väärtuslik kingitus kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise eest isikule, kes on edendanud kodanikuharidust, panustanud vastutustundlikult ühiskonnaellu või suurendanud ühiskonnas kodanikuteadvust. Aumärk antakse kuni 15 (viieteistkümnele) Eesti kodanikule igal aastal Eesti Vabariigi kodanike dokumenteerimise aastapäeva puhul 26. novembril (edaspidi *kodanikupäev*).
- 1.2. Aasta kodaniku aunimetus (edaspidi *aunimetus*) on tunnustus ühele Eesti Vabariigi alalisele elanikule, kes on kõnealusel aastal paistnud üle riigi silma kodanikuteadvuse ja ühiskonna sidususe suurendamise ning ühiskonnaelu edendamise poolest. Aunimetus antakse igal aastal kodanikupäeva puhul.

2. Aumärgi ja aunimetuse kirjeldus

- 2.1. Aumärgi väliskuju on valge pügalrist, millel on sinise äärisega kuldne keskmedaljon. Medaljoni kuldse väljal on kolm sinist otsa vaatavat lõvi. Äärisel ülal on kuldsete tähtedega tekst „KODANIKUPÄEV“ ja alasel kuldsete numbritega aumärgi asutamise aastaarv (1998).
- 2.2. Aunimetuse saajale antakse aasta kodaniku meene kunstnik Reti Saksa pronksskulptuur „Ühiskonna õis“. Skulptuurile kinnitatakse plaat, millele on graveeritud aunimetuse saaja ees- ja perekonnanimi ning tekst „AASTA KODANIK“ koos kõnealusel aasta numbriga. Aunimetusega kaasneb rahaline preemia, mille määrab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

3. Aumärgi ja aunimetuse andmine

- 3.1. Aumärgi ja aunimetuse andmise otsustab valdkonna eest vastutav minister.
- 3.2. Aumärgi ja aunimetuse andmise ettepaneku tegemiseks tuleb esitada sellesisuline taotlus vähemalt kolm nädalat enne kodanikupäeva aumärgi ja aunimetuse komisjonile (edaspidi *komisjon*), mille moodustab valdkonna eest vastutav minister. Taotluse vorm on kehtestatud käskkirja lisas.
- 3.3. Ettepaneku aumärgi ja aunimetuse andmiseks võivad teha:
 - 3.3.1. füüsiline isik;

- 3.3.2. aumärgi ja aunimetuse andmise ettepanekute tegemiseks moodustatud komisjon;
 - 3.3.3. riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus;
 - 3.3.4. juriidiline isik.
 - 3.4. Taotluses tuleb esitada:
 - 3.4.1. kandidaadi ees- ja perekonnanimi;
 - 3.4.2. kandidaadi isikukood või sünniaeg;
 - 3.4.3. kandidaadi e-posti aadress ja telefoninumber;
 - 3.4.4. kandidaadi töö- või teenistuskohat;
 - 3.4.5. kandidaadi kodakondsus;
 - 3.4.6. kandidaadi esitamise põhjendus;
 - 3.4.7. ettepaneku tegija kontaktandmed: ettepaneku füüsilisest isikust esitaja ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg, e-posti aadress ja telefoninumber; ettepaneku juriidilisest isikust esitaja organisatsiooni nimi ning kontaktisiku ees- ja perekonnanimi, e-posti aadress ja telefoninumber;
 - 3.4.8. ettepaneku tegemise kuupäev.
 - 3.5. Taotluse võib esitada elektrooniliselt aadressil www.siseministeerium.ee või posti teel aadressil Pikk 61, 15065 Tallinn.
 - 3.6. Komisjon vaatab esitatud taotluse läbi ning esitab aumärgi ja aunimetuse andmise ettepaneku valdkonna eest vastutavale ministriale.
 - 3.7. Aumärgi ja aunimetuse andmine vormistatakse valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga.
 - 3.8. Aumärgi ja aunimetuse kandidaate ei avalikustata.
 - 3.9. Isikule võib aumärgi või aunimetuse anda ühe korra.
4. Aumärgi ja aunimetuse komisjon
 - 4.1. Komisjon moodustatakse valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga ning sinna kuuluvad riigiasutuste ja kodanikuühiskonna esindajaid. Vähemalt pooled komisjoni liikmed on kodanikuühiskonna esindajad.
 - 4.2. Komisjoni töökord:
 - 4.2.1. komisjoni töövorm on koosolek, sealhulgas e-koosolek;
 - 4.2.2. koosoleku kutsub kokku komisjoni esimees, kes on ka koosoleku juhataja;
 - 4.2.3. koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt viis komisjoni liiget;
 - 4.2.4. komisjon võtab otsuse vastu hääletamise teel;
 - 4.2.5. komisjon teeb otsuse lihthäälteenamusega, häälte võrdse jagunemise korral on otsustav komisjoni esimehe hääl;
 - 4.2.6. komisjoni liige peab tagama kandidaadi ja taotluse esitaja isikuandmete kaitse ega tohi avaldada talle teatavaks saanud andmeid kolmandale isikule.
 - 4.3. Komisjoni koosolek protokollitakse.
 5. Aumärk ja aunimetus antakse kätte kodanikupäeva üritusel.
 6. Aumärgi ja aunimetuse omamist tõendatakse tunnistusega, millel on Siseministeeriumi pitsar ja valdkonna eest vastutava ministri allkiri.
 7. Väljaantud aumärkide ja aunimetuste arvestust peab Siseministeeriumi kodanikuühiskonna osakond.
 8. Komisjon võib teha valdkonna eest vastutavale ministriale ettepaneku aumärgi kandmise õigus ära võtta isikult, kes on pärast aumärgi saamist ebaväärilika käitumisega näidanud, et ta ei sobi aumärki kandma.

9. Aumärgi kandmine

Aumärki kantakse vormi- või tavariietusel teenetemärkide ja välismaiste aumärkide järel vasakul pool rinnas, kui konkreetse sündmuse puhul pole määratud teisiti.

10. Aumärgi ja aunimetuse kasutamine reklaamtrükisel ja muul ärilise tulu saamise eesmärgil ei ole lubatud.

11. Tunnistan kehtetuks siseministri 6. oktoobri 2015. a käskkirja nr 1-3/176 „Kodanikupäeva aumärgi kirjelduse, andmise ja saamise kord“.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristian Jaani
siseminister

Lisa: Komisjonile esitatava taotluse vorm